

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра загальної математики та методики навчання інформатики

СИЛАБУС

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Інформатика)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Інформатика
Форма навчання	Денна
Розробник (викладач)	Собчук Оксана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Електронна адреса викладача: Sobchuk.Oksana@vnu.edu.ua Телефон: 050-339-74-00
Семестр, курс	II семестр; I курс
Обсяг практики	Загальний обсяг: 120 годин/4 кредити Консультації: 8 год. Самостійна робота: 112 год.
Форма контролю	Залік
Терміни практики	Згідно навчального плану, III семестр; II курс (5-8 тижні)
Мова навчання	українська
Анотація практики	<p>Педагогічна практика здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться в умовах безпосередньої викладацької, організаційно-методичної, виховної та науково-дослідної роботи у закладах вищої освіти з метою закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування фахової компетентності та практичного досвіду науково-педагогічної діяльності.</p> <p>Дана практика забезпечує поєднання теоретичної підготовки майбутніх викладачів з їх практичною педагогічною діяльністю, сприяє формуванню творчого ставлення до викладацької праці, визначає ступінь професійної придатності, озброює магістрантів досвідом майбутньої професійної діяльності.</p> <p>Педагогічна практика у закладах вищої освіти проходить на базі факультету інформаційних технологій і математики Волинського національного університету імені Лесі Українки на кафедрі загальної математики та методики навчання інформатики, яка є випусковою для даної спеціальності. Практиканти долучаються до викладання освітніх компонентів, які передбачають фахову підготовку в галузі комп'ютерних наук та інформаційних технологій для здобувачів освіти 1-3 курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p>
Пререквізити	«Технології навчання інформатики у закладах вищої освіти», «Цифрові освітні технології та ресурси», «Адміністрування відкритих систем дистанційного навчання», «Технології освітнього менеджменту та

	моніторинг якості освіти», «Психологія взаємодії», «Методологія та організація наукових досліджень з теорії та методики навчання інформатики».
Постреквізити	У процесі педагогічної практики у закладах вищої освіти магістранти набудуть досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.
Мета практики	<p>Метою педагогічної практики в закладах вищої освіти є поглиблення і закріплення знань здобувачів освіти з питань практичної організації освітньо-виховного процесу в закладах вищої освіти, його наукового та навчально-методичного забезпечення. Практика передбачає формування практичних навичок застосування сучасних технологій навчання комп'ютерних наук у вищій школі, вміння вирішувати конкретні методичні завдання та практичні проблеми у професійній педагогічній діяльності.</p> <p>Згідно з освітньо-професійною програмою у результаті проходження «Педагогічної практики в закладах вищої освіти» здобувачі освіти набудуть таких компетентностей:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження з теорії та методики навчання інформатики, прогнозувати та презентувати отримані результати.</p> <p>ЗК8. Здатність до ефективної комунікації (усної та письмової) державною та іноземною мовами на основі етичних принципів та норм, мультикультурності та недискримінації.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.</p> <p>ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p> <p>ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.</p> <p>ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.</p> <p>ФК6. Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу.</p> <p>ФК7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>ФК8. Здатність формувати у здобувачів освіти культуру академічної</p>

	<p>добросесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.</p> <p>ПК1. Здатність розуміти концептуальні засади освіти в галузі інформатики та методики її викладання у закладах освіти, тенденції розвитку інформатики й інформатизації суспільства, використовувати теоретичні знання і практичні вміння щодо формування у здобувачів освіти базових і предметних інформатичних компетентностей.</p> <p>ПК2. Здатність визначати специфіку викладання інформатики у закладах загальної середньої, фахової передвищої, вищої освіти, виявляти готовність до організації освітнього процесу з інформатики.</p> <p>ПК4. Здатність розробляти діагностичний інструментарій та здійснювати діагностику, моніторинг і оцінювання якості набутих знань і сформованих вмінь з інформатики у здобувачів освіти.</p> <p>ПК5. Здатність розробляти та реалізовувати навчальні проекти з інформатики, проекти із залученням інформаційних технологій, інтегровані завдання, завдання прикладного характеру.</p> <p>ПК6. Здатність до організації і проведення позанавчальної роботи здобувачів освіти з інформатики, їх самостійної і дослідницької роботи.</p> <p>ПК7. Здатність розуміти інноваційні ІКТ-зорієнтовані педагогічні технології та використовувати їх в навчальному процесі.</p> <p>ПК8. Здатність проектувати електронні освітні ресурси, використовувати їх у навчальному процесі, здійснювати експертне оцінювання педагогічної спроможності електронних ресурсів.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Опанування змісту дисципліни дозволяє досягнути таких програмних результатів навчання:</p> <p>РН1. <i>Демонструє</i> вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.</p> <p>РН2. <i>Демонструє</i> вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.</p> <p>РН3. <i>Називає і описує</i> основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, <i>демонструє</i> вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.</p> <p>РН4. <i>Формулює</i> наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, <i>демонструє</i> навички їх критичного аналізу, <i>генерує</i> нові ідеї, <i>аргументує</i> можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.</p> <p>РН5. <i>Описує</i> методику розробки освітніх проектів, <i>пояснює</i> зміст та призначення їх етапів, <i>аналізує</i> спроможність управління процесом їх впровадження, <i>прогнозує</i> очікувані результати.</p> <p>РН6. <i>Визначає і характеризує</i> основні принципи, закони, методики та апарат науково-педагогічних досліджень з теорії та методики навчання інформатики, <i>демонструє</i> навички проведення дослідження, презентації отриманих результатів.</p> <p>РН7. <i>Визначає, аналізує та характеризує</i> педагогічні інновації, <i>демонструє</i> вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.</p> <p>РН8. <i>Описує</i> показники якості педагогічної діяльності, <i>аналізує</i> можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, <i>визначає</i> індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, <i>обирає</i> ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p>

РН9. Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

РН10. Називає і аналізує шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН11. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН12. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

РН14. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її у здобувачів освіти.

РН15. Демонструє здатність до ефективної комунікації (усної та письмової) державною та іноземною мовами на основі етичних принципів та норм, мультикультурності та недискримінації.

ПРН1. Розуміє концептуальні засади освіти в галузі інформатики та методики її викладання у закладах освіти, тенденції розвитку інформатики й інформатизації суспільства.

ПРН2. Демонструє теоретичні знання і практичні вміння щодо формування у здобувачів освіти базових і предметних інформатичних компетентностей.

ПРН3. Проявляє здатність до пошуку додаткової інформації, її самостійного опрацювання з метою поглиблення знань предметної області.

ПРН4. Розуміє і визначає специфіку викладання інформатики у закладах загальної середньої, фахової передвищої, вищої освіти; демонструє вміння організації навчального процесу з інформатики.

ПРН6. Вміє розробляти діагностичний інструментарій та проводити діагностику, моніторинг і оцінювання якості набутих знань і сформованих умінь з інформатики у здобувачів освіти.

ПРН7. Вміє розробляти і реалізовувати навчальні проекти з інформатики та проекти із залученням інформаційних технологій; розробляти інтегровані завдання та завдання прикладного характеру, використовувати їх у навчальному процесі.

ПРН8. Вміє організовувати і проводити позанавчальну, самостійну і дослідницьку роботу здобувачів освіти з інформатики.

ПРН9. Знає і розуміє сутність інноваційних ІКТ-зорієнтованих педагогічних технологій та впроваджує їх у навчальному процесі.

ПРН10. Вміє проєктувати електронні освітні ресурси, використовувати їх у навчальному процесі, здійснювати експертне оцінювання педагогічної спроможності електронних ресурсів.

Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
Підготовчий	<p style="text-align: center;"><i>Тривалість – 1-й та 2-й дні практики</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Напередодні практики проводиться настановча конференція, на якій здобувачів ознайомлюють із завданнями практики та керівниками від університету. 2. У перший день проводяться бесіди керівників практики з магістрами. Вони спрямовані на визначення освітніх компонентів, академічних груп для проведення педагогічної практики та виконання обов'язків кураторів. 3. Магістри ґрунтовно вивчають силабуси, методичне забезпечення освітніх компонентів, з яких передбачено проведення ними занять впродовж практики: аналізується зміст, структура та послідовність вивчення матеріалу. 4. Практиканти складають детальний план проходження практики на весь її період.
Ознайомлювальний	<p style="text-align: center;"><i>Тривалість – 3-5-й дні практики</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з основними законодавчими документами, що стосуються вищої школи. 2. Ознайомлення з навчально-методичною, нормативною документацією факультету інформаційних технологій і математики. 3. Ознайомлення з навчально-методичною документацією кафедри загальної математики та методики навчання інформатики (навчальними планами, освітніми програмами, силабусами нормативних та вибіркових освітніх компонентів, методичними рекомендаціями до лабораторних і практичних занять, індивідуальними планами роботи викладачів. 4. Ознайомлення здобувачів освіти з організацією науково-дослідної роботи викладача. 5. Ознайомлення здобувачів освіти з організаційно-виховною роботою куратора групи.
Основний	<p style="text-align: center;"><i>Тривалість – від 2-го тижня до закінчення практики</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Послідовне вивчення практикантами методичного та наукового досвіду роботи викладача. 2. Систематична підготовка до проведення навчальних занять: опрацювання науково-методичної літератури; підбір різних засобів навчання тощо, необхідних у процесі організації роботи зі студентами. При цьому викладач надає методичну та організаційну допомогу практикантам. 3. Підготовка планів-конспектів і проведення двох практичних або лабораторних занять. 4. Підготовка плану-конспекту лекційного заняття. 5. Систематичне відвідування практикантами навчальних занять один в одного та участь у їх обговоренні. 6. Участь у підтримці та оновленні електронного курсу відповідного освітнього компоненту на платформах дистанційної освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. 7. Вивчення досвіду організаційно-виховної роботи куратора академічної групи, Підготовка і проведення кураторської години. 8. Робота над підготовкою до публікації тез (статті) з теми індивідуального дослідження. 9. Розробка проєкту силабусу освітнього компонента.

Підсумковий	<p>Тривалість – останній тиждень практики</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оформлення звіту, який включає оформлення: <ol style="list-style-type: none"> а) конспекту лекції; б) конспекту двох лабораторних (практичних) занять; в) план-конспект години куратора; г) створення презентаційного матеріалу про факультет інформаційних технологій і математики для профорієнтаційної роботи. 2. Оформлення індивідуального щоденника та звіту з практики. Керівник практики надає консультації магістрам щодо оформлення звітної і допоміжної документації та контролює і оцінює виконання такої роботи. 3. Складання заліку з практики – захист звіту.

Політика практики

Політика викладача щодо здобувача освіти

Здобувач освіти (практикант) зобов'язаний у повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з практики. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників освітнього процесу, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні зі здобувачами освіти та викладачами, уважним, дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу, мати відповідний зовнішній вигляд.

Недопустимі: пропуски та запізнення; плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань; надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо дедлайнів та перескладання

До захисту педагогічної практики допускаються здобувачі вищої освіти, які у повному обсязі виконали програму практики і надали звіт про підсумки практики. Матеріали проходження педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти повинні бути здані керівнику практики від випускової кафедри до завершення терміну практики.

Комісія приймає залік у терміни, що визначені наказом на практику (але не пізніше десяти днів після її закінчення). У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку здобувачу освіти надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. Перескладання заліку з практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). За умови отримання незадовільної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувач освіти відраховується з Університету.

Будь-яка конфліктна ситуація, яка виникає в учасників освітнього процесу вирішується згідно «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій» у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Оцінювання

До захисту педагогічної практики в ЗВО допускаються здобувачі вищої освіти, які у повному обсязі виконали програму практики і надали звіт щодо проведеної під час практики навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та організаційної роботи. Матеріали проходження практики повинні бути здані керівнику практики від випускової кафедри до завершення терміну педагогічної практики.

Примітка: Всі документи звіту (крім щоденника практик) оформляються у друкованому вигляді на листах формату А4, кожен з яких повинен мати відповідний титульний лист з усією вихідною інформацією. Всі матеріали практики подаються у зброшурованому вигляді у папці з титульним листом.

Звіт з практики захищається здобувачами освіти перед комісією, створеною на випусковій кафедрі, протягом перших 10 днів після її закінчення.

Оцінка проходження практики складається із суми балів, які виставляються комісією на основі розгляду змісту звіту про практику та за підсумком усного захисту перед комісією основних положень, які входять до програми практики.

Результати «Педагогічної практики у закладах вищої освіти» оцінюються у 100 балів згідно змісту виконаних завдань, що подані у таблиці.

Оцінювання результатів практики

<i>Види робіт</i>	<i>Форма звітності</i>	<i>Кількість балів (максимальна)</i>
Навчально-методична робота	Підготовка та проведення двох лабораторних (практичних) занять	2*10 балів
	Конспекти двох лабораторних (практичних) занять	2*5 балів
	Підготовка конспекту лекційного заняття	15 балів
	Розробка проєкту силабусу освітнього компонента	15 балів
Науково-дослідна робота	Підготовка і публікація тез (статті)	10 балів
Виховна робота	Підготовка та проведення кураторської години	10 балів
Організаційна робота	Створення презентаційного матеріалу про факультет інформаційних технологій і математики для профорієнтаційної роботи	10 балів
	Звіт про проходження практики (оформлення документації), захист практики	10 балів
Максимальна оцінка за педагогічну практику у закладах вищої освіти		100 балів

Методичне забезпечення

1. Педагогічна практика в ЗВО (Середня освіта. Інформатика). Дистанційний курс Moodle (в тестовому режимі). [Електронний ресурс]. URL: <https://moodle-cs.vnu.edu.ua/course/view.php?id=115>

2. Ройко Л.Л., Собчук О.М., Чепрасова Т. І. Методичні вказівки щодо проходження педагогічної (асистентської) практики у закладах вищої освіти для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика). Луцьк: ПП Іванюк, 2021. 46 с.

3. Ройко Л.Л. Роль педагогічної практики у професійному становленні магістра – майбутнього вчителя інформатики. *Modern research in world science*. Proceedings of the 4th

International scientific and practical conference. SPC «Sci-conf.com.ua». Lviv, Ukraine. 2022. Pp.600-603

4. Яцюк С. М., Муляр В. П., Собчук О.М., Микитюк І. О. Особливості підготовки учителів інформатики у Волинському національному університеті імені Лесі Українки в умовах створення і розвитку Нової української школи. *Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти», серія «Педагогічні науки»*. 2022. № 19(48) С. 125-138.

Рекомендована література та інтернет-ресурси

Нормативні документи

1. «Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 29.06.2022 р. – схвалено Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки, Протокол № 8 від 28 червня 2022 року. [Електронний ресурс]. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Pоложення_про_практику_ред.pdf

2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>

3. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

4. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки [Електронний ресурс]. URL: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

Основні джерела

1. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця : ВНАУ, 2020. 208 с.

2. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вашої школи : [підручник для студентів вищих навчальних закладів] . Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 484 с.

3. Кайдалова Л. Г., Науменко Н. В. Методика викладання у вищій школі : метод. рек. до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Харків : НФаУ, 2021. 46 с.

4. Колісник-Гуменюк Ю.І Методичні вказівки до вивчення модуля «Інноваційні та інтерактивні технології навчання»: наук. метод. розробка. Львів. : ЛННЦПО, 2018. 24 с.

5. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі. Курс лекцій / Укладач Л.І. Васецька. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 189с.

6. Прищак, М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.

7. Ортинський В. Педагогіка вищої школи: навчальний підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.

8. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни / уклад.: І. О. Казак. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с. [Електронний ресурс]. URL: https://cpsm.kpi.ua/Doc/pvsh_lek_phd.pdf

Інтернет-ресурси:

5. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал [Електронний ресурс]. URL: <http://vnz.org.ua/>

6. Інститут інформаційних технологій і засобів навчання Академії педагогічних наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ime.eduua.net/>

7. Інформаційно-консультативний центр «Освіта» [Електронний ресурс]. URL: http://www.center-osvita.dp.ua/activites_u.php.

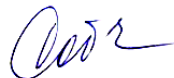
8. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.mon.gov.ua/>

9. Освітянська Мережа України [Електронний ресурс]. URL:
http://www.ednu.kiev.ua/index_u.htm

10. Сучасна освіта в Україні Європейські орієнтири [Електронний ресурс]. URL:
<http://osvita.pedagog.org.ua/>

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Оксана СОБЧУК

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
загальної математики та методики навчання інформатики**

протокол №1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Марія ХОМЯК